

Lengte

22 km

Start- en eindpunt

KNP35
Markt 1
5521 AJ Eersel

Openbaar vervoer

 Buurtbus Lijn 294 Arriva, Veldhoven - Hoogeloon. Bushalte Duizelseweg, 5521 AA Eersel. Direct aan startpunt.

Parkeren

 Parkeerterrein Postakkers 8, 5521 AR Eersel

Horeca

 Café de Kroon
Dorpstraat 7
5563 BC Westerhoven

 Het Wapen van Westerhoven
Dorpstraat 26
5563 BD Westerhoven

 Café Oud Brabant
Markt 10
5521 AL Eersel

 Restaurant 't Menneke
Markt 6
5521 AL Eersel

 Onderweg zijn er bankjes en picknick plekken

Routemaker

Charles Aerssens

Versiedatum

20-04-2026

Hart van Brabant

De afwisselende dagwandeling start in Eersel en voert zuidwaarts richting Bergeijk. We lopen langs akkers en houtwallen, die kenmerkend zijn voor het Kempische landschap. Via het buurtschap Hooge Berkt bereiken we het centrum van Bergeijk, waar we langs enkele opvallende plekken wandelen. Daarna gaan we via de wijk Bucht over rustige straten en veldwegen oostwaarts naar Westerhoven. In de Dorpstraat passeren we de Sint Servatiuskerk, waarna het landschap groener en natter wordt. We betreden het beekdal van de Keersop met zijn kronkelende waterloop, rietkragen en bloemrijke graslanden. Even verderop passeren we de Valentinuskapel. Vervolgens buigen we noordwaarts af door de Daalakkers langs het Braambosch richting Riethoven en Walik. Tussen de Waliker Heide en de Hobbelerheide lopen we over de Schalksedijk. Na de brug over de Run voert het laatste traject ons terug naar het centrum van Eersel.

De rondwandeling volgt de routemarkering van het Wandelroutenetwerk VisitBrabant. Routebeschrijving via knooppunten 35 - 38 34 - 10 - 6 - 5 - 9 - 49 57 54 7 23 - 22 - 16 - 17 - 18 - 14 - 12 38

Routebeschrijving

L.A.W.V. "VIA-VIA"

1 Voor deze dagwandeling door de Brabantse Kempen vertrekken we in het centrum van Eersel (1) op de Markt bij KNP35 naast de kapel van Onze Lieve Vrouw van de Kempen (2). We wandelen zuidwaarts over het marktplein, omzoomd door statige bomen, langs verschillende historische panden. We komen voorbij aan het beeldje van 'de Pronte vrouw', dat als tegenpool 'Menneke Content' (3) heeft aan de overzijde bij de kapel van Onze Lieve Vrouw van de Kempen. Voorbij de plaatselijke VVV wandelen we langs het Nederlands Hervormd kerkje (4). Verderop gaat de Markt naar rechts over in de Oude Postelseweg, die we verlaten als de straat rechtdoor als Voortseweg genoemd wordt. Op de T-splitsing volgen we de Voortseweg linksaf. Nog steeds gaat de route door de buitenwijk van Eersel over de Voortseweg. Aangekomen op het punt bij het bosje aan de linkerzijde kiezen we voor de Voortseweg, die naar links rond dit bosje wordt geleid. Rechttuit gaat de route verder als Heibloem en laten we de bebouwing van Eersel achter ons en komen in open landschap, nog steeds het asfalt volgend. De weg verandert enkele keren van naam: Heibloem wordt Voort en dan Eerdbrand. We steken de kleine Diepreintsche Waterloop over en komen bij KNP6 in het beekdal van de Run (5) en houden de richting naar KNP5 aan langs de waterloop van de Run. Bij KNP5 gaat de route linksaf over de Hooge Berkt tot we op de kruising met de Berkterbeemden staan bij KNP9. Hier ligt oostwaarts het gebied waar in september 1944 de Short Stirling IV bommenwerper van het RAF 196 Squadron, 38 Group Squadron (6) is neergestort.

2 We steken bij KNP9 de Berkterbeemden recht over en wandelen door het gebied dat aangegeven staat als de Bergerheide (7). Bij de bosrand leidt de groengele markering ons naar rechts. Voorbij KNP49 steken we de Diepveldenweg over en

komen we in het oude buurtschap Hooge Berkt. We slaan linksaf en bereiken dan de bebouwing van Bergeijk. Na een bocht naar rechts op de T-splitsing gaat de route naar links de Nieuwstraat in, die we helemaal uitlopen tot we uitkomen op Hof, het centrale plein in het centrum van Bergeijk (8). Hof verlaten we aan de noordzijde en gaan rechtsaf langs het woonzorgcentrum RSZK 't Hofhuys en de ervoor gelegen Wilhelminabank, een eenvoudige bakstenen bank met houten zitelement en het opschrift: Wilhelmina, Koningin, 1898-1948. We krijgen zicht op de aan de overzijde van de straat gelegen Rietveld Abri. De route vervolgens zien we aan onze rechterzijde het Protestantse kerkje (9), een fraaie Waterstaatskerk uit 1812. Hier staat ook nog grote Notarishuis van 1804 en de oude domineeswoning 'Beukenhof' op het grote perceel met de mooie bomen. Even verderop staan we bij het Mien Ruys (10) plantsoentje met een klok op een zuil, ontworpen door Gerrit Rietveld. En wanneer we hier naar links de Riethovensedijk inlopen komen we aan het Ploegpark, ontworpen door de landschapsarchitecte Mien Ruys met zeer bijzondere bomen, zoals de Chinese Mammoetboom, een Sequoia. In dit Ploegpark wordt het zicht bepaald door het fabrieksgebouw van Weverij De Ploeg. Voor het Ploegpark gaat onze route naar rechts de Bucht in de groengele markering van het wandelnetwerk volgend en wandelen we langs de noordelijke bebouwing van Bergeijk. We passeren KNP57 en steken dan de drukke Buchtwardsstraat over. Nu komen we op een zandpad langs de bosrand en vervolgen de Keulsebaan in de richting van Westerhoven. Via de Ekkerweg komen we op de drukke Heijerstraat, waar we naar links afslaan om voorbij de voormalige Stoomzuivelfabriek St. Isidorus door de Dorpstraat het centrum van Westerhoven (11) te bereiken.

3 Door de Dorpstraat wandelend passeren we aan onze rechterzijde het Mgr. Biermansplein. met een opmerkelijk bakstenen muurtje met daarin een bronzen reliëf van metselaars, een tweetal houten zitelementen aan beide zijden en ernaast de sculptuur 'Mouw' (12) op driepoot. Dan komen we langs de St. Servatiuskerk (13). Aan het einde van de Dorpstraat steken we aan de Provinciale weg over bij KNP54 en kiezen hier voor de Oude Weerderdijk. Het asfalt gaat over in een breed zandpad. We komen hier in het beekdal van de Keersop (14). Direct aan de Keersop betreden we naar links het Valentinuspad, dat ons naar de Loverensdijk brengt, waar we door het klaphekje bij de St. Valentinuskapel (15) aankomen. De kapel is een plek voor een devote rustpauze en ligt op de noordelijke oever van de Keersop met ernaast de Valentinusput. Daarna lopen we de Loverensdijk af in noordelijke richting en steken bij KNP7 de weg over. Even de Hoeverstraat in en dan naar rechts door de Zandstraat laten we de bebouwing achter ons. De Leemkuilen steken we over en dan gaat de route naar de Rijksweg N397. Hier overgestoken brengt ons het kaarsrecht zandpad De Varkensakkers door het gebied Daalakkers waar in juni 1944 de Avro Lancaster III ND551 OL-V van het 83 Squadron RAF (16) is neergestort. De Varkensakkers gaat over in de Schuffert en die wandelen we af tot aan de klinkerweg, waar we op het Heiereind linksaf slaan. Zo vervolgen we onze dagwandeling naar Riethoven. Met de bocht naar rechts gaat de route door de Willibrordusstraat tot in het centrum van Riethoven. In het kleine centrum van Riethoven komen we aan de dorpsweide met daarop de centraal gelegen muziekkiosk.

4 We wandelen naar links langs de St. Willibrorduskerk (17), waar de route naar links de Gildestraat in gaat tot op de wat onoverzichtelijke kruising van Tonterstraat, Aan de Schutsboom, Bisschop Rijthoviusdreef en Stevertsebaan. Naar rechts gaat de route door de Stevertsebaan, die na een paar honderd meter overgaat in een zandweg met naastliggend fietspad. We laten Riethoven achter ons en wandelen door open gebied en langs de bosrand naar de Broekhovenseweg met rechts het tankstation. Het kruispunt overstekend gaat de

route rechtdoor over de Stevertsebaan. We komen nu in het beekdal van de Run. Nog voor we de Run bereiken, slaan we bij KNP91 af naar links. Het populierenlaantje De Steen leidt ons in zuidwestelijke richting over het brede zandpad door open landschap van de Hobbelerheide. Langs enkele bospercelen verloopt het bospad De Steen om bij een boerderij naar links af te buigen. Op de T-splitsing slaan we rechtsaf over De Gemeijnt en komen uit op de Schaiksedijk. Op dit traject hebben ooit enkele grafheuvels uit de Bronstijd gestaan, maar die zijn nu verdwenen! Hier op de kruising met de Heuvelweg staat het oorlogsmonument, waar op 22 juni 1944 op de Walikerheide de Avro Lancaster III LM592 KM-Q van het 44 (Rhodesia) Squadron RAAF (18) is neergestort.

5 Op de Schaiksedijk wandelen we naar rechts in de richting van Eersel. Langs de Walikerheide gaat de route naar het buurtschap Schadewijk (19). We steken de Run over en bereiken het gehucht, dat ten oosten van het Eersel ligt tegen de N397. Schadewijk is een van de oudste gehuchten van Eersel. We wandelen langs het Nationaal Varkensmuseum 't Rundal, waar de geschiedenis van de varkenshouderij wordt uitgebeeld en komen bij KNP14 aan een Frankische driehoek met een kleine vijver op het knooppunt van wegen waar een aantal langgevelboerderijen staan. Vanhier gaat het naar de rotonde op de N397, waar we oversteken en de route naar links door de Hoogstraat nemen tot KNP12. Onze route op de Y-splitsing naar rechts door de Hoogstraat om er in de bocht naar links de Houtwal in te slaan langs een nieuwbouwproject. Zo komen we op de Bergeijksedijk. Rechtsaf op de Bergeijksedijk wandelen we terug richting het vertrekpunt in het centrum van Eersel. Zo komen we even verderop aan de R.K. Parochiekerk St. Willibrordus (20). Rechttuit door de Willibrorduslaan gaat de route tot op het kruispunt komen met de Gebroeders Hoeksstraat (21) in. Vanuit de Gebroeders Hoeksstraat is het niet ver meer naar het vertrekpunt aan de Markt. De route voert ons over de Dijk langs het Gemeentehuis van Eersel om dan naar rechts meteen op de Markt uit te komen waar we voor deze rondwandeling zijn gestart.

Omgevingsinformatie

1 - Eersel

Dit charmante dorp, ook wel bekend als 'de Parel van de Kempen' is gelegen in een karakteristiek coulissenlandschap. Eersel kent een lange geschiedenis en wordt al rond het jaar 712 vermeld als Erslo. In dat jaar schenkt Engelbert het gebied aan St. Willibrordus, waarna het in bezit komt van de Abdij van Echternach. In de Middeleeuwen groeit Eersel uit tot een belangrijk handelsdorp dankzij de gunstige ligging op kruispunten van handelsroutes. Het hart van het dorp wordt gevormd door de Markt, waar vroeger handelaren samenkwamen en waar zich herbergen, cafés en ambachten vestigen. In het dorp vinden we historische gebouwen, monumentale boerderijen. Samen met Steensel, Reusel, Hulsel, Duizel, Knegsel, Netersel en Wintelre vormt Eersel de zogenoemde 'Acht Zaligheden'. Deze geuzennaam is ontstaan rond het jaar 1830 tijdens de Belgische Opstand, als Nederlandse militairen deze dorpen als arm en achtergesteld beschouwen en ze ironisch zo noemen. Tegenwoordig wordt deze naam juist met trots gedragen. In 1967 wordt de oude kern van het dorp tot beschermd dorpsgezicht verklaard en in 1994 is de Markt van Eersel door de provincie Noord-Brabant uitgeroepen tot het mooiste dorpsplein van Brabant.

2 - Kapel van Onze Lieve Vrouw van de Kempen

De kapel is in 1464 gesticht door ridder Hendrick van Eyck uit Duizel. Oorspronkelijk is de kapel gewijd aan Maria, Catharina en Nicolaas en wordt zij rijk begiftigd door haar stichter. De bediening is in handen van de rector, die door de Familie Van Eyck is aangesteld. Het gebouw is opgetrokken in Gotische stijl en vormt een markant punt op het marktplein. Het betreft een eenbeukige bakstenen kapel met een driezijdig gesloten koor en eenvoudige steunberen. Op het dak staat een houten torentje met een klok uit het begin van de achttiende eeuw. Het interieur wordt overdekt door een houten tongewelf. In 1648 wordt de kapel gesloten voor de Katholieke eredienst en krijgt zij een wereldlijke functie. Het gebouw doet daarna dienst als raadhuis, gevangenis en opslagplaats voor de brandspuit. In 1918 wordt het opnieuw hersteld, nog steeds als gemeentehuis. Pas in 1957 volgde een grondige restauratie waarbij de kapel haar religieuze functie terugkrijgt. Sinds 1958 wordt zij weer gebruikt als kapel en draagt zij de naam Onze Lieve Vrouw van de Kempen.

3 - De Pronte vrouw en Menneke Content

Het beeld van de Pronte vrouw is gemaakt door Guus Helgers. De kunstenaar heeft op een marktdag goed gekeken naar diverse vrouwen uit de streek, wonend op het Brabantse zand, die met wijsheid haar gezin bestiert en met harde hand op de beurs de schamele opbrengsten beheert. Dankzij haar is haar man een content mens. Dit 'Menneke Content' staat als tegenpool aan de overzijde van de Markt bij de kapel van Onze Lieve Vrouw van de Kempen. Zijn beeld van Richard Bertels kijkt uit over het marktplein en is een typisch voorbeeld van 'ene echte Kempische mens' met pet en uitpuilende zakken gevuld met tabak.

4 - Nederlands Hervormd kerk

Deze Protestante kerk is een bescheiden maar karakteristiek zaalkerkje en gebouwd in 1812, zoals te lezen is op de gevelsteen in de westgevel, en wordt later herbouwd in 1861. Het gebouw heeft een eenvoudige uitstraling en is opgetrokken uit baksteen. De plattegrond heeft de vorm van een langwerpige achtkant, wat het een bijzonder karakter geeft. Aan zowel de noord- als de zuidzijde is de kerk driezijdig gesloten. Op het dak staat een klein torentje dat het geheel een herkenbaar silhouet geeft. Binnen in de kerk bevindt zich een waardevolle 18e eeuwse eiken preekstoel. Deze preekstoel is voorzien van een zandloperhouder en een koperen lezenaar, wat wijst op het gebruik en de tradities van vroeger. Het orgel uit 1984 is gebouwd door Slooff Orgelbouw uit Lekkerkerk. Het kerkje heeft een eikenhouten klokkenstoel uit 1813. In deze klokkenstoel hangt een klok die is gegoten door

een anonieme gieter in de periode tussen ongeveer 1812 en 1830. De kerk vormt zo een tastbare herinnering aan het religieuze en culturele verleden van Eersel.

5 - de Run

Dit riviertje is een bescheiden maar karakteristiek waterloopje in de regio rond Eersel. De nog jonge beek ontspringt bij Weebosch, vlak bij de Belgische grens, in een landschap dat wordt gekenmerkt door bossen, heide en kleinschalige landbouw. Vanaf daar legt De Run een traject van ongeveer twintig kilometer af, voordat zij bij Veldhoven uitmondt in de Dommel. Rond 1900 is De Run, net als veel andere beken in Nederland, aangepast ten behoeve van de landbouw en waterafvoer. De Run wordt rechtgetrokken en verruimd, waardoor het water sneller kan worden afgevoerd. Hierdoor zijn veel van de oorspronkelijke meanders, die juist zorgen voor variatie in stroming en leefgebieden voor planten en dieren, verdwenen. Tegenwoordig is er steeds meer aandacht voor natuurherstel en streeft men er naar om De Run weer een natuurlijker karakter te geven door oude meanders terug te brengen en de beek meer ruimte te geven. Dit draagt bij aan biodiversiteit, waterberging en een aantrekkelijker landschap voor mens en dier.

6 - Crash Short Stirling IV, RAF 196 Sq, 38 Group Sq.

Op 20 september 1944 rond 14.45 uur voert een Short Stirling IV van RAF 196 Squadron, 38 Group, een bevoorradingsvlucht uit tijdens Operatie Market Garden. De bemanning bestaat uit piloot W/O George R. Oliver, bommenrichter James Dates, radiotelegrafist Les Steel, boordwerktuigkundige Dennis Royston en de Canadese staartschutter George Gelinas. In het bommenruim bevinden zich 21 containers en twee panniers. Ook zijn er twee Army Dispatchers aan boord die de dropping begeleiden. Tijdens de daling naar de droppingzone wordt het toestel geraakt door Duits luchtafweergeschut. De linkervleugel vliegt in brand. Terwijl de piloot probeert de controle te behouden, neemt de bemanning hun crashposities in. Wanneer de brandende vleugel afbreekt, maakt het vliegtuig een harde buiklanding. Wonder boven wonder raakt niemand gewond en iedereen verlaat snel het wrak.

De bemanning zoekt dekking richting een nabijgelegen bosrand. Geallieerde troepen komen echter net op tijd aanrennen en houden hen tegen, omdat het bos vol Duitse soldaten zit. Uiteindelijk keert de bemanning via Diest en Brussel veilig terug naar hun basis in Keevil.

7 - Bergerheide.

De Bergerheide is oorspronkelijk een uitgestrekt gebied van woeste grond, waar in de 19de eeuw een opmerkelijk groot aantal grafheuvels uit de Bronstijd is gevonden. Het is de zonderlinge dorpsschoolmeester en amateurarcheoloog Petrus Norbertus Panken (1819-1904) die in 1839 een bijzondere belangstelling ontwikkelde voor deze heuvels. Met grote nieuwsgierigheid en toewijding onderzoekt hij het terrein en vindt meerdere urnen met menselijke crematieresten. Al in 1835 heeft Jonkheer Pieter de la Court een van de heuvels laten afgraven, waarbij eveneens een urn is aangetroffen. Panken onderscheidt zich door zijn zorgvuldige documentatie van de vondsten, al gaan bij de opgravingen helaas veel urnen verloren. Ondanks deze verliezen levert hij een waardevolle bijdrage aan de kennis over de prehistorie van de regio. Dankzij zijn inzet wordt hij beschouwd als een pionier binnen de Heemkunde van de Kempen, en zijn werk vormt nog altijd een belangrijke bron voor historisch en archeologisch onderzoek. Zijn observaties geven inzicht in begrafenisrituelen en het dagelijks leven van vroegere bewoners van dit bijzondere Kempische landschap en omgeving.

8 - Bergeijk

Bergeijk kent een lange en rijke geschiedenis, die teruggaat tot in de steentijd. In het landschap zijn nog sporen van vroege bewoning zichtbaar, zoals grafheuvels uit de urnenveldencultuur op de Bergerheide. De oudste benaming van het dorp is 'Echa' uit 1137, wat later verandert in Eik, Eikelberge en uiteindelijk Bergeijk. Men gaat ervan uit dat de naam verwijst naar een heilige eik op

een heuvel. In de Middeleeuwen staat Bergeijk onder invloed van de Abdij van Sint Jacobs de Mindere en de Kerk van Thorn. Later komt het gebied onder het gezag van de Hertog van Brabant. In 1331 krijgen de inwoners belangrijke gebruiksrechten, die later opnieuw worden bevestigd. Ook krijgt het dorp bestuurlijke zelfstandigheid met een eigen schepbank. Tijdens de Tachtigjarige Oorlog wordt een kasteel in de buurtschap Lijnt verwoest. In de 17de eeuw verandert het bestuur en wordt Bergeijk een Statendorp, waar de Staten Generaal der Nederlanden rechtstreeks het gezag heeft. Religieuze spanningen zorgen ervoor dat de Katholieken hun geloof tijdelijk buiten het dorp moeten uitoefenen. Tegen het einde van de 18de eeuw verandert dit weer en ontstaat er religieuze vrijheid. De Katholieken krijgen hun kerk weer terug en in 1812 bouwen de Protestanten een eigen kerk.

9 - Protestants kerkje Bergeijk

Het is een bijzonder en historisch bouwwerk, gebouwd in 1812. De kerk is een typisch voorbeeld van een Waterstaatskerk, wat betekent dat de bouw onder toezicht gestaan heeft van ingenieurs van Rijkswaterstaat. Dit resulteert in een sobere maar harmonieuze architectuur, waarin functionaliteit en eenvoud centraal staan. Toch heeft het gebouw een elegante uitstraling, mede door de symmetrische vormen en het evenwichtige ontwerp. De kerk staat bekend als de Napoleonskerk. Die naam verwijst naar de rol van Koning Lodewijk Napoleon, die destijds regeert over Nederland. Hij geeft de Hervormde gemeenschap toestemming om een nieuw godshuis te bouwen, nadat zij na 150 jaar in 1798 hun positie als staatsgodsdienst verliezen en feitelijk op straat komen te staan. Vandaag de dag vormt het kerkje niet alleen een plaats van samenkomst voor de Protestantse gemeenschap, maar ook een waardevol cultureel erfgoed is.

10- Bergeijk - Gerard Rietveld en Mien Ruys

In het straatbeeld van Bergeijk zijn werken van architect en meubelontwerper Gerrit Rietveld (1888-1964) en landschapsarchitecte Mien Ruys (1904-1999) duidelijk zichtbaar. Zo is er het Mien Ruys-plantsoentje met een door Rietveld ontworpen klok op een zuil. Ook staat er een bijzondere Rietveld abri, die qua vorm aan een bus doet denken. Kenmerkend voor Rietveld zijn hier het gebruik van primaire kleuren en vlakverdelingen, bijvoorbeeld in vensters met rood en geel glas en blauw geglazuurde stenen. In het Ploegpark, ontworpen door Mien Ruys, staan bijzondere bomen, zoals de indrukwekkende Chinese mammoetboom. Het park omringt het fabrieksgebouw van de voormalige Weverij De Ploeg, waar moderne gordijn- en meubelstoffen werden geproduceerd. In dit gebouw zijn Rietvelds ideeën over maatvoering en kleurgebruik terug te zien. Aan de westzijde van de fabriek, geopend in 1958, zien we schuin geplaatste gevels en sheddaken met veel glas, zodat kleuren goed beoordeeld kunnen worden en werknemers zich verbonden voelen met buiten. Na de sluiting in 2007 krijgt het complex een nieuwe functie als rijksmonument. De Stichting Rietveld & Ruys organiseert er nu exposities, rondleidingen en concerten.

11 - Westerhoven

Dit langgerekt straatdorp ligt in de beekdalen van de Keersop en de Beekloop, die net buiten het dorp stromen. Deze natuurlijke omgeving maakt het gebied al duizenden jaren aantrekkelijk voor bewoning. Al in de prehistorie vestigen jager-verzamelaars zich hier. Dat blijkt uit bijzondere archeologische vondsten. Eind 2008 worden langs de Keersop, tijdens reconstructiewerkzaamheden aan de beek, restanten van kampvuurtjes ontdekt. Het houtskool hiervan is gedateerd op ongeveer 32.000 jaar oud. Daarmee behoren deze sporen tot de oudste archeologische vondsten, die ooit in Nederland zijn gedaan. Ook in latere tijden blijft Westerhoven een plek van betekenis. De verbindingsweg met het buurdorp Riethoven bestaat al sinds de Romeinse tijd, wat wijst op een lange geschiedenis van regionale verbindingen. Bij het rooien van een eikenwal nabij de toenmalige Haverhof is bovendien Frankisch keramiek gevonden, wat duidt op bewoning in de vroege Middeleeuwen. Van oudsher maakte Westerhoven deel uit van de Heerlijkheid Bergeijk. In 1810 wordt het een zelfstandige gemeente, maar in 1997 wordt het bij de herindeling opnieuw samengevoegd met de Gemeente Bergeijk.

12 - Sculptuur Mouw op Driepoot

Deze sculptuur in het centrum van Westerhoven is een bijzonder kunstwerk van beeldhouwster Will van der Putt (1925-1997). Het staat op het Mgr. Biermansplein naast een bakstenen muur met daarin een reliëf van metselaars, geflankeerd door houten zitelementen aan beide zijden van de muur. Het beeld verwijst naar een belangrijk stuk lokale geschiedenis en symboliseert de zogeheten 'Buitengaanders'. Vanaf de 17e tot en met de 19e eeuw trekken veel inwoners van Westerhoven als metselsteuten door het land om elders hun vak uit te oefenen. Zij staan bekend om hun vakmanschap en doorzettingsvermogen, en vormen een herkenbaar onderdeel van de dorpsidentiteit. In 1988 wordt deze traditie vereeuwigd in een kunstwerk. Het beeld eert de reizende metselaars en hun bijdrage aan de gemeenschap en in 1996 uitgebreid met de 'mouw', ook wel driepoot genoemd. Dit object stelt een zinken speciebak voor, die de metselsteut op zijn schouder draagt terwijl hij ladders beklimt op bouwplaatsen. De sculptuur 'Mouw' benadrukt het zware werk en de praktische hulpmiddelen van vroeger en houdt zo de herinnering aan deze ambachtslieden levend.

13 - St. Servatiuskerk

De huidige Neo-Gotische parochiekerk van Westerhoven, gebouwd in 1885 naar een ontwerp van de Tilburgse architect Hendrik Jacobus van Tulder (1819 -1903), is een belangrijk historisch en religieus monument met een lange voorgeschiedenis. De huidige kerk vervangt eerdere kerkgebouwen die door de eeuwen heen op verschillende locaties in het dorp hebben gestaan. De eerste stenen kerk van Westerhoven dateert waarschijnlijk uit 1250 en lag iets zuidelijker dan de huidige kerk. Aanvankelijk fungeert deze als kapel van de Parochie Bergeijk. In 1444 wordt Westerhoven verheven tot zelfstandige parochie en wordt de kerk toegewijd aan Sint Servatius. Na de Vrede van Münster in 1648 wordt de kerk onttrokken aan de Katholieke eredienst en pas na de Franse inval in 1672 krijgen katholieken weer enige vrijheid, waarna ze een schuurkerk bouwen. In 1734 wordt deze vervangen door een eenvoudige stenen kerk. In 1798 krijgen de Katholieken hun oorspronkelijke kerk terug, hoewel deze grotendeels in vervallen staat verkeert en uiteindelijk in 1820 wordt afgebroken en vervangen door een nieuwe, die later weer plaatsmaakt voor de huidige kerk.

14 - Keersop

Dit riviertje ontspringt in België bij Luyksgestel en stroomt richting Nederland, waar het uitmondt in de Dommel bij Dommelen. De Keersop behoort tot de rijkste laaglandbeken van Nederland, wat komt door de unieke combinatie van kalkhoudend en snelstromend water en een bodem van grind en zeer grof zand. Door de relatief goede waterkwaliteit heeft de beek een hoge natuurwaarde. In de beek komen vissen voor met trekgedrag, zoals Bempje, Beekprik, Kopvoorn en Winde. Bij voldoende hoge waterstand is het beekje geschikt om met een kano te bevaren. Door beheer van Waterschap De Dommel is de beek terug gebracht in de historische situatie van een meanderende snelstromende laaglandbeek. De steile oevers in de meanderbochten vormen een uitstekende nestgelegenheid voor de ijsvogel. Grote grazers en maaibeheer zorgen voor een soortenrijke graslandvegetatie met een grote verscheidenheid aan bloeiende kruiden. De hooi en weilanden worden van elkaar gescheiden door houtwallen en bosperceeltjes. Het beekdal is daardoor een belangrijk natuurgebied waar water, flora en fauna samenkomen en waar herstel van natuurlijke processen duidelijk zichtbaar is in het landschap is zeer waardevol geworden.

15 - St. Valentinuskapel

De St. Valentinuskapel ligt op de noordelijke oever van het beekje de Keersop, naast de Valentinusput. Volgens de legende brengt de Ierse monnik St. Valentijn in de vroege Middeleeuwen het Christendom naar de Kempen en verblijft hij bij de heldere bron. Bekeringen vinden daar plaats en dopen gebeurt in het water. Hij zou er ook gemarteld zijn en sterven. In latere eeuwen trekken pelgrims naar de plek om er water te scheppen en genezing te zoeken voor ziekten en wratten. Uit dankbaarheid ontstaat een kapel in het veld bij beek en bron, die tot de Reformatie een belangrijk

bedevaartsoord is en daarna in vergetelheid raakt. Na de bevrijding van Westerhoven in 1944 wordt in 1947 de kapel herbouwd op initiatief van pastoor Bannenbergh. Architect Hendrik Willem Valk ontwerpt een eenbeukige kapel met open kapconstructie, steunberen en wit stucwerk. Tijdens de bouw vindt men resten van de eerdere kapel, die hergebruikt worden. Vanaf dan gaan processies vanuit de parochiekerk, vooral de Valentinusprocessie op 14 februari. In 1970 wordt het beeld gestolen en zijn vernielingen aangericht. In 1980 volgt herstel en in 1981 herstart de jaarlijkse traditie van de lichtprocessie.

16 - Crash Avro Lancaster III ND551 OL-V, 83 Sq RAF

Op 22 juni 1944 stort in het gebied Daalakkers de Avro Lancaster III ND551 OL-V van het 83 Squadron RAF neer. De bommenwerper op 21 juni om 23.18 opgestegen van zijn basis in Coningsby Engeland voor een raid op het Duitse Wesseling bij Keulen, maar wordt onderschept door een Duitse nachtjager en neergeschoten. Het vliegtuig explodeert waarbij de piloot F/Lt Ronald Arthur Walker als enige de crash overleeft. Hij weet enkele weken uit handen van de Duitsers te blijven, maar wordt op 9 juli 1944 in Tilburg door de Gestapo na een overval in het huis van de Tilburgse Verzetsheldin Coba Pulskens met twee andere piloten standrechtelijk doodgeschoten. Coba Pulskens sterft in februari 1945 in het concentratiekamp Ravensbrück. De overige bemanningsleden de Avro Lancaster III ND551 OL-V: boordwerktuigkundige F/Sgt Harold Edward Houldsworth, navigator F/Lt Norman James Cornell, bommenrichter F/Lt John Hall Wells, radiotelegrafist en boordschutter F/Sgt Reginald Charles Bailey, boordschutter F/Sgt Charles Robert Taylor en boordschutter W/O David Richard Kelly overleven de explosie van het toestel niet. Zij liggen begraven op het oorlogskerkhof van Woensel.

17 - St. Willibrordus kerk Riethoven

Deze centraal in Riethoven gelegen parochiekerk wordt in 1368 voor het eerst vermeld als dochterparochie van Bergeijk. In 1442 scheidt de gemeenschap zich af en wordt een zelfstandige parochiekerk. De heilige Willibrord is de patroon, waarschijnlijk doordat de Abdij van Echternach in de Middeleeuwen bezittingen in Riethoven heeft. De 15de eeuwse kerk en toren ondergaan in 1892-1893 een ingrijpende verbouwing onder leiding van Architect Caspar J.H. Franssen (1860-1932). De oorspronkelijke tongewelven blijven behouden en het gebouw krijgt het karakter van een Neo-Gotische pseudo-basilica e kruiskerk. In 1930 volgt opnieuw een aanpassing, ditmaal onder Architect Vermeulen. Tussen 1980 en 1982 vindt een grondige restauratie plaats. De parochie bezit een reliek van Willibrordus, geschonken in 1936 door Abt Columbanus van de De Achelse Kluis. In het interieur bevinden zich een Neo-Gotische altaar, in 1903, vervaardigd door Jan Custers. Verder is er een preekstoel met de afbeelding van Willibrord, maar ook is er een kruisbeeld uit 1500, waarvan de polychromie voor een deel nog intact is. Achter in de kerk hangt een schilderij van Martinus Rythovius, de eerste bisschop van het Belgische Ieper, die in 1511 in Riethoven in het buurtschap Walik is geboren.

18 - Avro Lancaster III LM592 KM-Q, 44 Sq RAAF

Ten westen van het buurtschap Walik stort op 22 juni 1944 de Avro Lancaster III LM592 KM-Q, 44 (Rhodesia) Sq RAAF neer, die op 21 juni om 22.57 opgestegen is van zijn basis in Dunholme Lodge voor een missie naar Duitsland met de bedoeling een complex van chemische fabrieken in Gelsenkirchen te bombarderen, waar synthetische benzine uit steenkool wordt gewonnen. Maar het toestel wordt om 01.06 uur neergeschoten door een Duitse Junker Ju-88 G-1 van 4/NJG 3, gevlogen door Oberleutnant Hermann Leube, Stabsfeldwebel F. Druschke en Unteroffizier E. Scheve. Dit jachtvliegtuig is een kwartier daarvoor opgestegen van Welschap. De Avro Lancaster III LM592 KM-Q explodeert en de hele Australisch-Engelse bemanning bestaande uit piloot P/O Edwin Albert Canty, boordwerktuigkundige Sgt. Ronald Edgar Clay, navigator F/O John Reuben Vowles, bommenrichter Sgt. Eric Norris, radiotelegrafist F/O Walter Marshall Crook, boordschutter Sgt. Ernest George Scott en boordschutter F/Sgt. Louis Joseph Patrick McCoy komt om het leven bij deze crash. Ze worden begraven in op het oorlogskerkhof in Woensel. Aan de Heuvelweg is voor het een monument opgericht.

19 - Schadewijk

Dit buurtschap is een van de oudste gehuchten van Eersel. Het komt voor in het Liber Aureus uit 1191, waarin vermeld wordt dat een zekere Engelbert in 712 een hoeve aan de geloofsverkondiger Willibrord zou hebben gegeven en dat deze de hoeve in 736 weer aan de Abdij van Echternach heeft geschonken. De bewoners zijn dan tiendplichtig aan deze abdij. In 1296 geeft Hertog Jan II van Brabant de gemeenterechten op de woeste gronden uit aan de bewoners van Eersel. In 1924 wordt de heide opgedeeld onder de inwoners. Op de Frankische driehoek in het gehucht vinden we 'de kuil, een kleine vijver op het knooppunt van wegen. Hier omheen zien we een aantal langgevelboerderijen, gebouwd tussen 1850 en 1950.

20 - R.K. Parochiekerk St. Willibrordus

De Parochiekerk St. Willibrordus in Eersel gaat terug tot 1308, als de Benedictijnenabdij van Echternach het benoemingsrecht van de pastoor bezit. De oorsprong van de huidige kerk is van vóór 1480. Het gebouw heeft een basilicale opzet met speksteenlagen van tufsteen afgewisseld met baksteen. De sobere toren, circa 1400 gebouwd, heeft drie geledingen, steunberen en een traptorentje. Tijdens de Tachtigjarige Oorlog wordt de kerk in 1581 en 1635 geplunderd. Tussen 1648 en 1812 is zij in Protestantse handen. Een zware storm in 1709 verwoest de spits, waarna herstel volgt in 1711. In de 19de eeuw krijgt de kerk een Classicistisch en later een Neo-Gotisch gewelf. Verbouwingen in 1924 door de Tilburgse Architect Jos Donders (1867-1960) en in 1931 door Architect Hendrik Willem Valk (1886-1973) uit 's Hertogenbosch breiden het kerkgebouw uit en passen het aan de nieuwe liturgische inzichten aan, zodat gelovigen rondom het altaar samenkomen. Boven de ingang staat een beeld van Sint Willibrord. Het monumentale orgel, gerestaureerd in 1972, vormt het pronkstuk en combineert werk van verschillende de orgelbouwers: Bernard Petrus van Hirtum uit Hilvarenbeek en de gebroeders Smits uit Reek.

21 - Broers Adriaan en Peter J. Hoeks

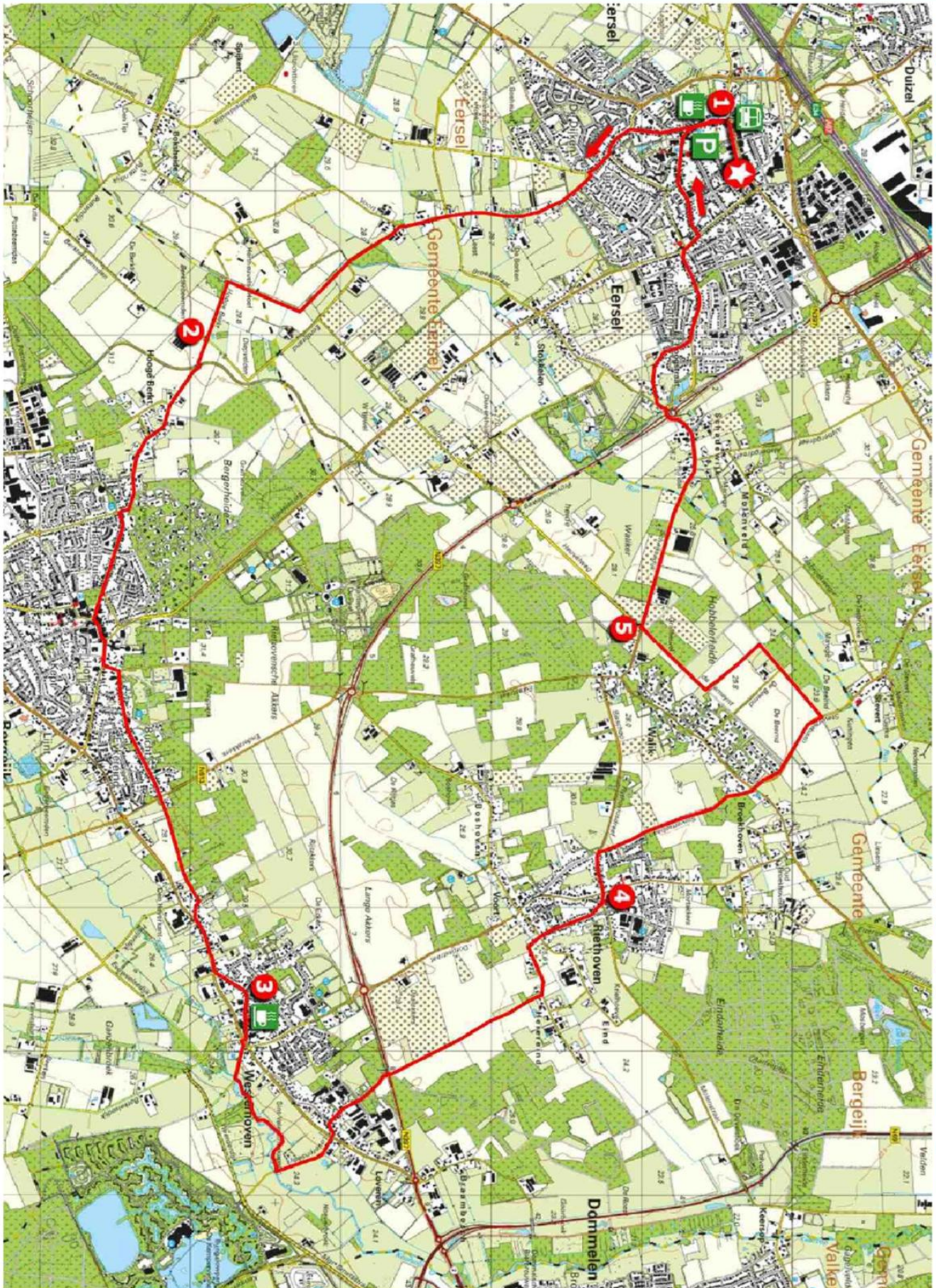
In WOII zijn de Eerselse broers Adriaan en Peter J. Hoeks moedig en vastberaden. Op de afgelegen boerderij De Hertheuvelse Hoef, eigendom van de Norbertijnen van Postel, bieden zij onderduikers een schuilplaats. Wanneer de Duitse Sicherheitsdienst hen oppakt, blijven zij standvastig. Ondanks zware druk en ondervraging laten zij geen woord los. Door hun zwijgen blijven de onderduikers buiten bereik van de Duitsers en voorkomen zij dat ook de Norbertijnenabdij van Postel in gevaar komt. In het concentratiekamp Vught wachten zij hun lot af. Daar is SS-officier Erich Deppner (1910-2005), belast met de opsporing van tegenstanders van het naziregime, verantwoordelijk voor de executielijsten, die het leven van honderden verzetsmensen opeisen. Op 11 augustus 1944 staan ook Adriaan en Peter op die lijst. Zij worden gefusilleerd, zonder hun idealen te verloochenen. Hun offer redt anderen en toont hun onverzettelijkheid. Terwijl Deppner na de oorlog zijn gevangenschap overleeft en later weer werkt voor de Amerikaanse inlichtingendienst en de Bundesnachrichtendienst, blijven de broers Hoeks in herinnering met hun straatnaam, als een symbool van hun moed en verzet.

Rond de beekdalen van Run en Keersop, 22 km

WandelZoekpagina

Aangemaakt voor: Charles Aerssens

Copyright Topografische Dienst Kadaster, Emmen